

European
University
Institute

ROBERT
SCHUMAN
CENTRE FOR
ADVANCED
STUDIES

Médiapluralizmus Monitor 2016

A médiapluralizmust fenyegető veszélyek azonosítása az EU-n belül és azon túl

Országjelentés: Magyarország

Szerzők: Amy Brouillette, Bátorfy Attila, Marius Dragomir,
Bognár Éva, Dumitrita HoldisDragomir, Éva Bognár,
Dumitrita Holdis

Centre for Media Pluralism and Media Freedom

TABLE OF CONTENT

1.	A projektről	1
2.	Bevezetés	2
3.	Az adatgyűjtés eredménye: a médiapluralizmust fenyegető veszélyek értékelése	3
3.1.	Alapvető védelem (58% - közepes kockázat)	4
3.2.	Piaci sokszínűség (54% - közepes kockázat)	6
3.3.	Politikai függetlenség (85% - nagy kockázat)	8
3.4.	Társadalmi befogadás (46% - közepes kockázat)	9
4.	Főbb megállapítások	11
5.	Ajánlások	12
	1. melléklet: A magyarországi kutatócsoport	12
	2. melléklet: Szakértői csoport	12

1. A PROJEKTRŐL

A PROJEKT ÁTTEKINTÉSE

A Médiapluralizmus Monitor (MPM) kutatási eszköz, amelynek célja, hogy azonosítsa a médiapluralizmust fenyegető potenciális veszélyeket az Európai Unió tagállamaiban. Ez a beszámoló az MPM első páneurópai alkalmazásának keretén belül íródott, amely 2016-ban zajlott az Európai Parlament előkészítő intézkedésének finanszírozásában. A projektet 28 EU-tagállamban, Montenegróban és Törökországban végezték el. A projektet az Európai Unió által a European University Institute (EUI) Centre for Media Pluralism and Media Freedom (CMPF) kutató- és képzési intézetének biztosított támogatásból finanszírozták.

MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉS

A CMPF tapasztalt, független kutatókat kért fel az adatgyűjtésre és a jelentések megírására az érintett országokban, kivéve Máltát és Olaszországot, ahol a CMPF csapata központilag végezte az adatgyűjtést. A kutatás egységes kérdőív és a CMPF által kidolgozott megfelelő irányelvek alapján zajlott.

Magyarországon a CMPF a Közép-európai Egyetem School of Public Policy-jében működő Center for Media, Data and Society kutatóival dolgozott a projekten. A Center kutatói elvégezték az adatgyűjtést, jegyzetekkel látták el a kérdőívben található változókat és interjút készítettek a releváns szakértőkkel. A CMPF munkatársai ellenőrizték a jelentést. Ezen túlmenően minden országban helyi szakértők csoportja ellenőrizte a különösen értékelő kérdésekre adott válaszokat. (A szakértők listáját lásd a 2. mellékletben.)

A médiapluralizmust fenyegető veszélyeket négy fő tematikus területen vizsgáltuk, amelyek a médiapluralizmust és a médiaszabadságot fenyegető veszélyek fő területeit jelentik: Alapvető védelem, Piaci sokszínűség, Politikai függetlenség, Társadalmi befogadás. Az eredmények területenként öt, összesen 20 mutató kiértékelése alapján születtek:

Alapvető védelem	Piaci sokszínűség	Politikai függetlenség	Társadalmi befogadás
A véleménynyilvánítás szabadságának védelme	Média- tulajdonviszonyok átláthatósága	Médiaorgánumok fölötti politikai ellenőrzés	A kisebbségek médiahozzáférése
Az információhoz való jog védelme	A médiatulajdonlás koncentrátsága (horizontálisan)	Szerkesztői függetlenség	Helyi és regionális közösségek, valamint közösségi média médiahozzáférése
Újságírói szakma, normák és védelem	A tulajdonviszonyok médiaközi koncentrációja és a verseny érvényesítése	Média és demokratikus választási folyamat	Fogyatékkal élők médiahozzáférése
A médiahatóság függetlensége és hatékonysága	Üzleti és tulajdonosi befolyás a szerkesztői tartalomra	A médiaszektor forrásainak és támogatásának állami szabályozása	Nők médiahozzáférése
A hagyományos média egyetemes elérése és internet-hozzáférés	Média-életképesség	A közszolgálati média irányításának és finanszírozásának függetlensége	Médiatudatosság

Az egyes területek és mutatók eredményeit 0-tól 100%-ig terjedő skálán ábrázoljuk. 0-33% között alacsony kockázatú a terület, 34-66% között közepes, míg 67-100% között magas kockázatról beszélünk. A mutatók szintjén a 0-át 3%-nak, a 100-at pedig 97%-nak értékeltük alapbeállításként, hogy elkerüljük a kockázat teljes hiánya vagy a kockázat teljes bizonyossága értékelést.¹

Disclaimer: The content of the report does not necessarily reflect the views of the CMPF or the EC, but represents the views of the national country team that carried out the data collection and authored the report.

1 Bővebb információ az MPM módszertanáról a CMPF jelentésében olvasható: "Monitoring Media Pluralism in Europe: Application of the Media Pluralism Monitor 2016 in EU-28, Montenegro and Turkey", <http://monitor.cmpf.eui.eu/>

2. BEVEZETÉS

Magyarország népessége 9 830 000 fő.² A társadalom nagyrészt egynyelvű, a lakosság 99 százaléka magyarul beszél. Etnikai szempontból homogén társadalomról beszélünk: a legutóbbi, 2011. évi népszámlálás során csak a lakosság 1,7%-a jelölt meg a magyartól eltérő nemzetiséget. A legnagyobb etnikai kisebbség a roma, a 2011. évi népszámlálás során 3,2% állította magáról, hogy roma.² A nominális GDP körülbelül 110 milliárd euró volt 2015-ben.³ A politikai helyzetet tekintve Magyarország parlamentáris demokrácia, kormányát két jobboldali párt, a Fidesz és a KDNP koalíciója alkotja. 2010-ben a jelenlegi kormánypártok kétharmados többséget szereztek a választásokon, majd 2014-ben újraválasztották őket. A baloldali ellenzék választói támogatottsága alacsony, míg a bizonytalan szavazók aránya 35 és 45% között ingadozik.⁴

A magyar médiapiac közszolgálati és magán médiumokból áll (két országos kereskedelmi televíziós csatorna és egy közszolgálati médiaszolgáltató van). Nagyfokú politikai párhuzamosság jellemzi a piacot. Az internetpenetráció 76 százalékos. Az online hírportálok fontos információs forrássá váltak, azonban sok ember számára még mindig a televízió az első számú hírforrás. A magyarok más nemzeteknél gyakrabban fordulnak a közösségi médiához, elsősorban a Facebookhoz, ha tájékozódni akarnak. A média politikai és üzleti függetlenségébe vetett bizalom rendkívül alacsony.⁵

A médiaszabályozás területén az egységes Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) felügyeli az ország elektronikus médiáját, hírközlését és postai szolgáltatásait.

2 2011. évi népszámlálás. Nemzetiségi adatok. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 2014. http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/ido-szaki/nepsz2011/nepsz_09_2011.pdf

3 http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpt015.html

4 A közvéleménykutatási adat a TÁRKI Társadalomkutatási Intézetől származik http://www.tarki.hu/hu/news/2017/kitekint/20170130_valasztas.html

5 <http://www.digitalnewsreport.org/survey/2016/hungary-2016/>

3. AZ ADATGYŰJTÉS EREDMÉNYE: A MÉDIAPLURALIZMUST FENYEGETŐ VESZÉLYEK ÉRTÉKELÉSE

A kutatás eredményei szerint a médiapluralizmus jelentős kockázatnak van kitéve Magyarországon. Az indikátorok alapján a társadalmi befogadást fenyegető veszélyek pontszáma volt a legalacsonyabb, míg a politikai függetlenség van a legnagyobb kockázatnak kitéve.

A magyar alkotmányt és a 2010-ben elfogadott médiatörvényeket Magyarországon és külföldön egyaránt sok kritika érte, noha a médiapluralizmus formális garanciái, néhány hiányzó elem kivételével, hatályban vannak.

Az Alapvető védelem indikátorai (a véleményszabadság védelme, az információhoz való jog védelme, az újságírói szakma normái és védelme, valamint a médiahatóság függetlensége és hatékonysága) egy kivételével közepes kockázatot jeleztek. "A hagyományos média egyetemes elérése és az internet-hozzáférés" indikátora jelzi a legnagyobb fenyegetést az alapvető védelem területén, mivel a médiaszabályozás nem tartalmazza a közszolgálati médiához (PSM) való egyetemes hozzáférést.

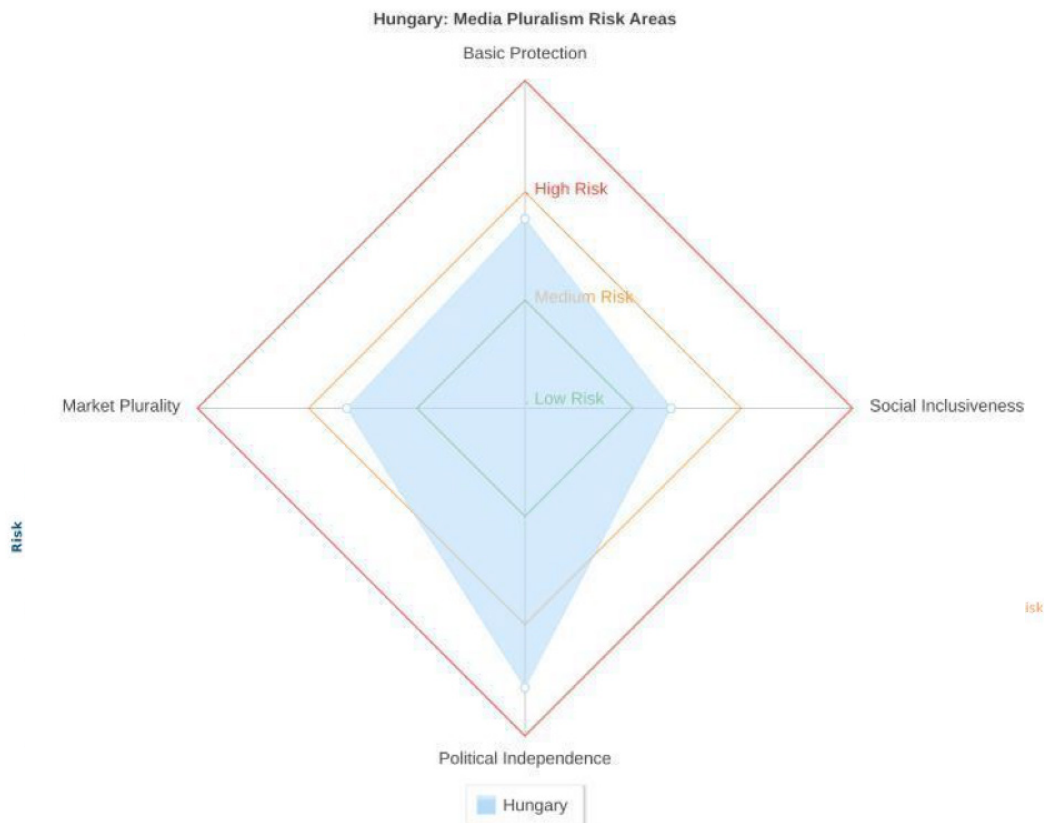
A piaci sokszínűséget illetően közepes kockázatot jeleztek a következő indikátorok: média-tulajdonviszonyok átláthatósága; a tulajdonviszonyok médiaközi koncentrációja és a verseny érvényesítése; üzleti és tulajdonosi befolyás a szerkesztői tartalomra; média-életképesség. A médiatulajdonlás horizontális koncentrációja ellenben magas kockázatú értékelést kapott a törvény strukturális hiányosságai és a tisztességes versenyt biztosító független szabályozó hatóság hiánya miatt.

A politikai függetlenség indikátorai magas kockázatú pontszámot kaptak. A terület minden indikátora a magas kockázatú zónába került; közülük a médiaszektor forrásainak és támogatásának állami szabályozása kapta a legmagasabb kockázati besorolást. Ennek oka leginkább az állami hirdetések elosztására vonatkozó tisztességes szabályok és átláthatóság hiánya. A második legmagasabb kockázati pontszámot a közszolgálati média irányításának és finanszírozásának függetlensége kapta, de a többi indikátor (szerkesztői függetlenség, politikai befolyás a médiaorgánuson túl, a média és a demokratikus választási folyamat) szintén magas kockázatúnak minősült. Az újságírókra, szerkesztőkre, médiumokra gyakorolt politikai nyomás (akár az állami hirdetések elosztását, a közszolgálati média működését vagy politikusok konkrét korlátozó gyakorlatát tekintve) egy ideje napirenden van Magyarországon, így nem meglepő, hogy ez a terület a magas kockázatú zónába tartozik.

Az adatok szerint a társadalmi befogadás területe jelenti a legkisebb veszélyt a médiapluralizmusra. Ezen a területen, és az egész felmérésen belül is, a kisebbségi médiahozzáférés indikátora kapta a legalacsonyabb pontszámot, annak ellenére, hogy a legnagyobb magyarországi kisebbség, a romák számára egyetlen televíziós műsor vagy csatorna készül csak, a közszolgálati média heti "roma magazinja".

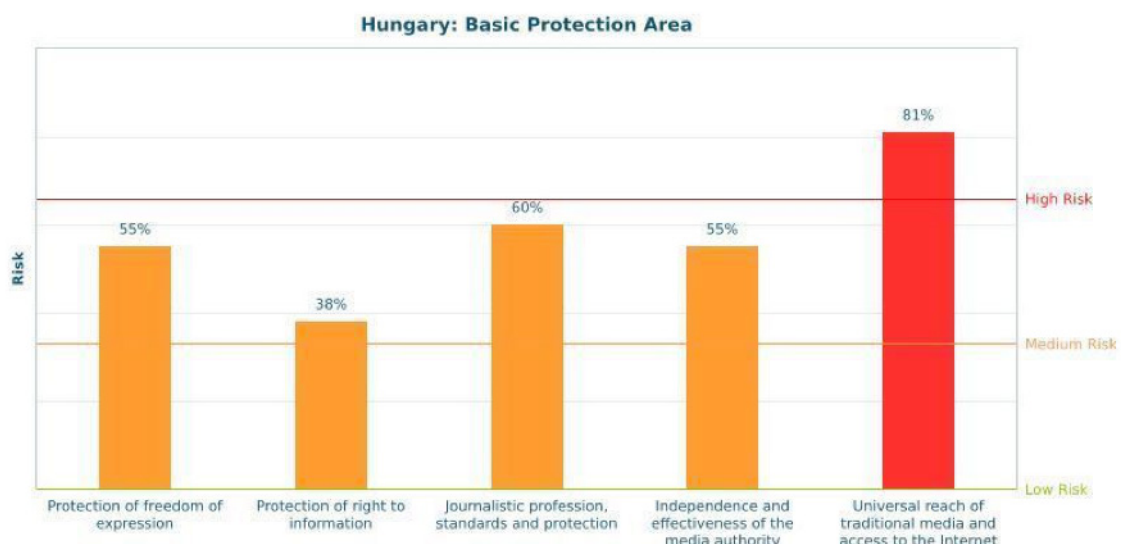
A terület többi indikátora (helyi és regionális közösségek, valamint közösségi média médiahozzáférése, fogyatékkal élők médiahozzáférése, nők médiahozzáférése, médiatudatosság) közepes kockázati besorolást kapott. Fontos azonban megjegyezni, hogy noha a jogi keret az esetek többségében megfelelő, a gyakorlat nem tart lépést vele: például a romákhoz kötődő híreket bemutató és roma újságírókat képző szervezetek pénzügyi nehézségekkel küzdenek, és a nők egyenlő képviselője a magyar média egyik állandó problémája.

3.1. ALAPVETŐ VÉDELEM (58% - KÖZEPES KOCKÁZAT)

Az alapvető védelem indikátorai minden modern demokráciában a médiaszektor szabályozási gerincét képviselik. Ezek az indikátorok a potenciális veszélyek számos területét mérik, beleértve a véleménynyilvánítás szabadságának és az információhoz való jognak a védelmére kialakított szabályozási biztosítékok létezését, végrehajtásuk hatékonyságát; az újságírók státuszát az adott országban, vagyis a védelmüket és a munkalehetőségeiket; a médiaszektor szabályozását végző nemzeti szabályozási szervek függetlenségét és hatékonyságát; és a hagyományos média elérését, valamint az internet-hozzáférést.

A magyar alkotmány és a 2010-ben elfogadott médiatörvények formálisan biztosítják a véleménynyilvánítás szabadságát.⁶ Magyarország a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó minden főbb nemzetközi egyezményt ratifikált, beleértve a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egységokmányát és az Emberi Jogok Európai Egyezményét (1992). Az újságírókat azonban Magyarországon büntető, illetve polgári becsületsértési és rágalmozási törvények kötik.

⁶ 2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól (Smtv.) https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000104.TV

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (Mttv) https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

A büntető törvénykönyv alapján a médiumok jogi felelősséggel tartoznak, és szigorú büntetésben részesülhetnek,⁷ aminek súlyos bénító hatása van a médiumokra. Ebből kifolyólag a “Véleménynyilvánítás szabadságának védelme” indikátor közepes kockázatú besorolást kapott (55%).

Ami “A tájékoztatáshoz való jog védelme” indikátort illeti, a magyar alkotmány és a nemzeti szabályozás kifejezetten elismeri a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogát. Az utóbbi időben azonban több intézkedés gyengítette a jogi garanciákat. A magyar törvényhozás 2011-ben új szabályozási keretet (és új ellenőrző szervet) hozott létre a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról nevű törvénnyel. Ez a törvény rendelkezett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnevezésű új hatóság létrehozásáról, amelynek feladata a jogszabálynak való megfelelés ellenőrzése. Fontos e ponton megjegyezni, hogy a korábbi adatvédelmi ombudsmant, aki határozottan támogatta az információszabadságot, nagy visszhangot kiváltva elbocsátották.

Egy 2013-as törvénymódosítás az információhoz való hozzáférést és az információszabadság-törvényen alapuló adatkéréseket illetően új korlátozásokat vezetett be, szűkítve a törvény addigi hatályát és korlátozva a közvélemény, valamint a média közérdekű adatigényléseit. A törvénymódosítással a törvényhozók reagálni kívántak az oknyomozó újságírók által nagy számban indított információszabadság-perekre, amelyek révén az újságírók többek között a közmédia kiadásait szerették volna megtudni. A médiumok és civil szervezetek élesen bírálták a törvénymódosítást, mert szerintük indokolatlanul korlátozza a közérdekű adatokhoz való hozzáférést.

A jelenlegi kormányzat szintén akadályokat állított az adatkérés szabadsága elé. Számos esetben korlátozták a közvélemény információhoz való jutását például olyan kulcsfontosságú beruházások esetében, mint a Paks II atomerőmű építése, számos stadionépítés, vagy az új budapesti múzeumi negyed létrehozása. Ezekben az esetekben a nyilvánosság és a média nem ismerhette meg a beruházások dokumentációit. Ez azért jelent problémát, mert a közpénzek felhasználására vonatkozó adatoknak átláthatónak kellene lenniük. Ez az indikátor ezért közepes kockázatú besorolást kapott (38%).

Ami “Az újságírói szakma, normák és védelem” indikátort illeti, az újságírói szakma nyitott. Az önszabályozó kódexek a szerkesztői tartalom függetlenségét és más szakmai normákat, például az objektivitást hangsúlyozzák, ám ezeket a normákat gyakran nem ültetik át a gyakorlatba. Az újságírók forrásainak védelmét a törvény és az Alkotmánybíróság is elismeri. Az Alkotmánybíróság döntése nyomán a médiatörvény már megfelel az Európa Tanács 2000. évi 7. számú ajánlásának. Az újságíró kizárólag bírósági döntés és külön indoklás alapján köteles felfedni forrásait.

A törvény nem ismeri el kifejezetten az eseményekhez való hozzáférés jogát tudósítás céljából. A médiaszabályozás kötelezi az államot, a hatóságokat és közintézményeket, az állami tulajdonú vállalatokat és azok vezetőit, valamint a köztisztviselőket, hogy időben nyújtott információkkal segítsék az újságírók munkáját.⁸ A gyakorlatban többször előfordult, hogy egyes újságíróktól és/vagy médiumoktól megtagadták a sajtóbelépőt a parlamentbe és/vagy választási eseményekre. Emellett a parlament plenáris üléseihez is korlátozott lehet a hozzáférés. Magán televíziók nem készíthetnek felvételt az ülésekről, szükség esetén meg kell venniük a parlament által külön megbízott társaság felvételeit.

Több újságíró-szakmai szervezet létezik Magyarországon, ám végrehajtó erejük továbbra is gyenge. A legnagyobb szervezet a közel 5000 fős tagságot számláló Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ). A szervezet etikai és gyakorlati kódexe újságírói normákra épül (objektivitás, semlegesség, a hírek és a vélemények szétválasztása, stb.). A szervezetnek Etikai Bizottsága is van, ám ennek nincsenek eszközei a normák betartatására. A gyakorlatban az írott és az elektronikus média nagy részét pártpolitikai újságírás jellemezi.

A MÚOSZ-t általában baloldali újságírók szervezetének tartják, de a jobboldali újságírók is rendelkeznek kisebb szervezetekkel. Ilyen például a Magyar Újságírók Közössége (MÚK) és a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége (MAKÚSZ). Bár a három szervezetnek van közös etikai és gyakorlati kódexe, az együttműködés nem jellemző. Létezik egy Sajtószakaszervezet is, ám igen korlátozott az érdekérvényesítő ereje az újságírói érdekvédelem területén. Az újságírók munkáltatóikkal szembeni jogait jelenleg nem védi kollektív szerződés. Az indikátor közepes – majdnem magas – kockázati besorolást kapott (60%).

“A médiahatóság függetlensége és hatékonysága” indikátorra vonatkozóan a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság létrehozásáról a 2010. évi CLXXXV. Törvény rendelkezett. Ez volt a magyar törvényhozás első nagy médiatörvény-csomagja 2010 júliusában. Ez a törvény írta elő a Médiahatóság alá tartozó Médiatanács felállítását, azzal a céllal, hogy a 2010 novemberében és decemberében elfogadott új médiatörvényeket ellenőrizze és végrehajtsa. A Médiatörvény formailag kimondja a Médiahatóság és a Médiatanács függetlenségét, azonban a kinevezési eljárás nem tartalmazza a függetlenség megfelelő jogi garanciáit azokban az esetekben, amikor a kormánynak parlamenti többsége van (ami

⁷ A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a 2013. évi módosításokkal), 226. § és 227. § http://net.jogtar.hu/jr/gen/hj-egy_doc.cgi?docid=A1200100.TV.

⁸ Smtv, 9. §, https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000104.TV

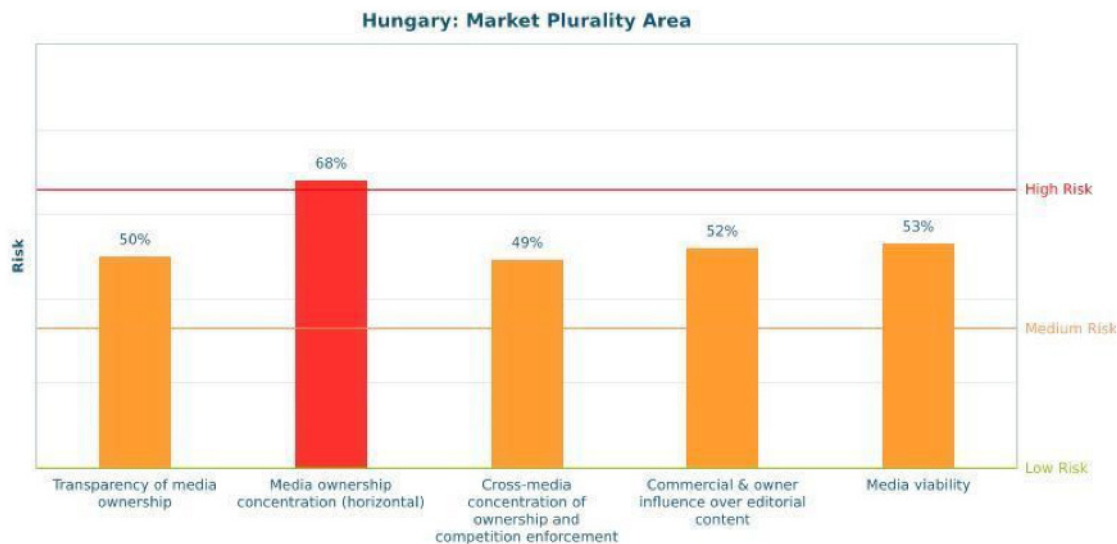

jelenleg és egyébként is gyakran megtörténik). A Médiatanács mind az öt jelenlegi tagját a Fidesz jelölte és választotta meg kilenc éves ciklusra. Az Európa Tanács ajánlása nyomán végrehajtott módosítások a kinevezési eljárásban nem nyújtják a kinevezettek politikai függetlenségének megfelelő formális védelmet.⁹ A módosítások nyomán Magyarország köztársasági elnökének jóvá kell hagynia a miniszterelnök jelöltjét a Médiahatóság/Médiatanács élére, míg korábban a miniszterelnök közvetlenül jelölte a vezetőt. Amint látszik, nem sok minden változott a médiaszabályozó-testület tagjai fölött meglévő kormányzati hatalmat illetően. Ezen túlmenően, míg a médiatörvény lefektet összeférhetetlenségi és jogosultsági előírásokat, a gyakorlatban a szabályok nem biztosítják az objektív és átlátható kinevezési eljárást. Ezek következtében az indikátort közepes kockázatra értékeltük (55%).

A médiatörvény biztosítja a közszolgálati média létezését Magyarországon, de egyetemes hozzáférést nem ír elő. Minden közszolgálati televíziós csatornát digitális műholdas és földfelszíni sugárzással terjesztenek, így a lakosság több mint 99 százaléka hozzáfér az adásokhoz digitális földfelszíni videoközvetítésen keresztül. Az MR1 Kossuth Rádió nevű közszolgálati rádióadó az ország területének 100%-át lefedi, és még néhány szomszédos országot is elér, míg a többi közszolgálati rádióadó lefedettsége ennél kisebb (MR2 Petőfi Rádió: 86%, MR3 Bartók Rádió: 68%, MR4 Nemzetiségi Rádió (a nemzeti kisebbségeknek): 92%). A nyomtatott lapok terjesztését két fő szereplő végzi, a magántulajdonban lévő Lapker és az állami tulajdonú Magyar Posta. Továbbra is gyakori probléma a nyomtatott sajtótermékek eljuttatása kis falvakba. A szélessávú internet-hozzáférés (vezetékes és mobil) egyetemessége nem biztosított. A magyarországi internetelérés 60% fölötti. "A hagyományos média egyetemes elérése és internet-hozzáférése" indikátora az alapvető védelem területén belül magasabb kockázatot képviselt (81%).

3.2. PIACI SOKSZÍNŰSÉG (54% - KÖZEPES KOCKÁZAT)

A Piaci sokszínűség indikátorai a médiatulajdonlásra vonatkozó átláthatósági és közzétételi rendelkezések létezését és végrehajtásuk hatékonyságát vizsgálják. Emellett ezek az indikátorok értékelik a szabályozási garanciák meglétét és hatékonyságát a horizontális és médiaközi tulajdonkoncentráció megakadályozásában, valamint a verseny érvényesítésének és az állami támogatás ellenőrzésének szerepét a médiapluralizmus védelmében. Ezen túlmenően az indikátorok azt is vizsgálják, hogy az érintett médiapiac mennyire életképes, illetve hogy külső gazdasági erők, beleértve a médiatulajdonosokat és hirdetőköt, befolyásolják-e a szerkesztői döntéshozatalt, és ha igen, mennyiben.

A "Média-tulajdonviszonyok átláthatósága" indikátor közepes kockázatú besorolást kapott (50%). Noha léteznek jogi előírások a médiatulajdonlás nyilvánosságra hozatalára vonatkozóan, ezek a mechanizmusok a gyakorlatban nem biztosítják a tulajdonviszonyok átláthatóságát, különös tekintettel arra, hogy ki a "valódi" tulajdonos, illetve aki végeredményben hasznot húz („ultimate beneficial owner”). Magyarországon a médiatulajdonlást gyakran komplex, többszintű tulajdonosi struktúrákkal, megbízottak és strómanok alkalmazásával fedik el. Minden Magyarországon működő vállalkozást be kell jegyeztetni a Cégbíróságon, így a médiavállalatokat is. Ezek a bejegyzések a Cégbíróságon ingyen elérhetőek, illetve magáncégek előfizetési díj ellenében elektronikusan is hozzáférhetővé teszik őket. A nyilvános tulajdonosi adatokból kiderülhet a tulajdonos és a társaság tagjainak neve, de az gyakran nem, hogy mekkora részesedéssel és milyen szavazati joggal rendelkeznek az egyes tagok. Külföldi tulajdonosok és egyéb társasági formák, például holdingtársaságok esetében a társaság tagjainak vagy partnereinek neve nem elérhető a

⁹ 'Council of Europe and Hungarian Government agree on changes to media laws', The Hungarian Media Monitor, 6 March 2013, <http://mediamonitor.ceu.hu/2013/03/1108/>

nyilvános cégalapításokban. A 2010. évi médiatörvény szintén tartalmaz bejelentési kötelezettségeket a médiaszolgáltatók tulajdonosáról. Részletesebb adatok a belső tulajdonosi, illetve részvényesi szerkezetekről azonban még mindig nem kerülnek nyilvánosságra. A korábban hatályos 1996. évi I. törvény a rádiózásról és a televíziózásról előírta, hogy országos és körzeti televízió-csatornák, illetve országos vételkörzetű rádió műsorszolgáltatók korlátozott felelősségű társaság formájában működhetnek, amelynek tagjai nyilvánosan elérhetőek. Emellett a törvény arról is rendelkezett, hogy a részvénytársasági formában működő műsorszolgáltatók részvényei kizárólag névre szólóak lehetnek. Ezek az előírások a tulajdonviszonyok bizonyos szintű átláthatóságát biztosító formális mechanizmust hoztak létre, és megakadályozták, hogy bizonyos üzleti vállalkozások közvetlenül vagy közvetetten műsorszórási jogot szerezzenek Magyarországon. A 2010. évi médiatörvényben nincsen arra vonatkozó előírás, hogy milyen típusú vállalkozás működtethet műsorszolgáltatást, ami a piaci-tulajdonosi átláthatósággal kapcsolatos korábban létező formális biztosítékok csökkenését jelenti.

A médiatulajdonlás koncentráltága (horizontálisan) magas kockázatúnak minősült (68%). A 2010-es médiatörvény tartalmaz olyan előírásokat, amelyek korlátozzák a horizontális és a vertikális koncentrációt. Magyarországon ma egy társaság számos márkát (csatornát vagy címet) üzemeltethet egyazon piaci szektorban a 2010-es médiatörvény koncentráció ellen irányuló korlátozásain belül. A gyakorlatban azonban ezek az előírások nem akadályozták meg a piaci koncentrációt. Ez a törvény szerkezeti hiányosságainak és a független szabályozó testület hiányának egyaránt következménye, amely a piaci sokszínűséget védő alapelvekkel és kötelezettségekkel összhangban biztosíthatná a tisztességes piaci versenyt. A közönségarányon alapuló modell a német és a korábbi brit médiaszabályozásból származik, és elméletben azáltal erősíti a médiapluralizmust, hogy bizonyos közönségarány elérése után korlátozza a médiaszolgáltató piaci jelenlétét. A törvény azonban nem fektet le világos jogorvoslati lehetőségeket arra az esetre, ha egy szolgáltató túllépi a megengedett mértéket.

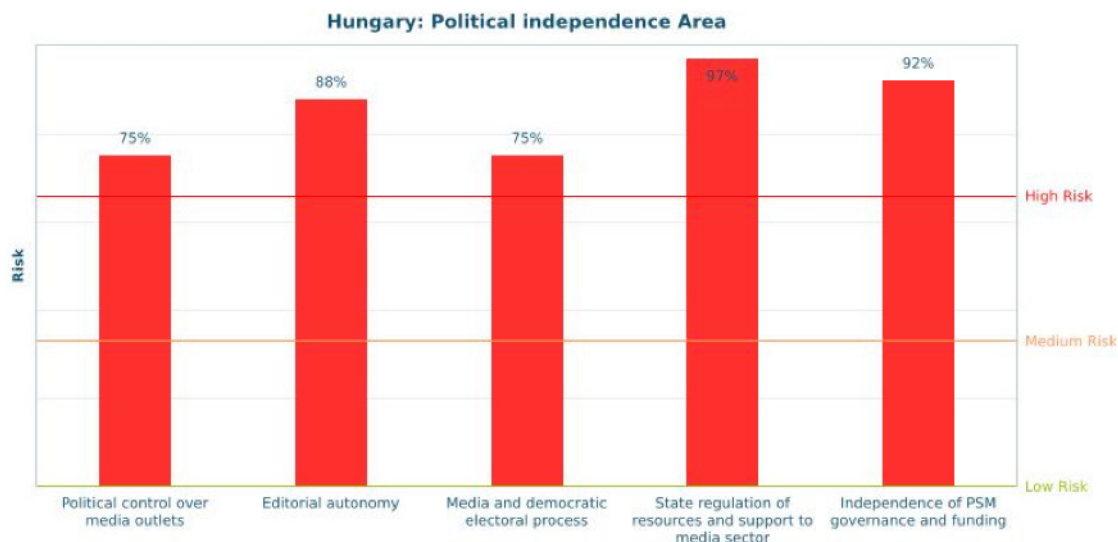
A tulajdonviszonyok médiaközi koncentrációja és a verseny érvényesítése közepes kockázatnak van kitéve (49%). A 2010-es médiatörvény közönségarányon alapuló szabályozói modellt vezetett be, amely bizonyos közönségarány elérése után korlátozza a piaci pozíciókat. Ugyanakkor a médiaközi tulajdonlás korábbi korlátjai kikerültek a szabályozásból.

Magyarországon a Gazdasági Versenyhivatal, a GVH feladata a piac megfelelő működésének biztosítása, a tisztességtelen versenygyakorlat és koncentráció megakadályozása. A 2010-es médiatörvény felhatalmazást ad a Médiatanácsnak arra, hogy beavatkozzon a versenyhatóság által folytatott jóváhagyási eljárásba olyan egyesülési/felvásárlási ügyekben, amelyek a 2010-es médiatörvény médiaközi koncentrációra vonatkozó előírásainak hatálya alá esnek. A Médiatanács szakhatósági állásfoglalása köti a Versenyhivatalt az egyesülés/felvásárlás engedélyezésében vagy elutasításában. A versenyhatóság jogilag nem dönthet a Médiatanács ellenében vagy engedélye nélkül, ám a Médiatörvény azt megengedi, hogy a GVH olyan összefonódást tiltsa meg, amit a Médiatanács engedélyezett, illetve hogy a Médiatanács által elő nem írt, további feltételekhez kösse a tranzakciót.

Az "Üzleti és tulajdonosi befolyás a szerkesztői tartalomra" indikátor közepes kockázatú besorolást kapott (52%). Ma Magyarországon a hírmédiumok szerkesztői tartalmát üzleti tényezők és tulajdonosi viszonyok nagyban befolyásolják. Akárcsak a többi, kis közönséggel és korlátozott hirdetési piaccal rendelkező poszt-szocialista országban, Magyarországon is gyakori a médiára nehezedő gazdasági nyomás. Az elmúlt években az internet és a digitális műsorszórás terjedése nyomán növekvő számú médiaorgánus egyre nagyobb versenyt generált a közönségért, a hirdetési bevételek azonban még nem heverték ki a 2008-as gazdasági válságot. Miközben a közönség egyre jobban szétterjed, csökkennek a médiumok üzleti bevételei, ezáltal egyre nagyobb szerephez és piaci erőhöz jutnak az állami hirdetések (minisztériumok, önkormányzatok és állami tulajdonban lévő vállalatok hirdetései).

3.3. POLITIKAI FÜGGETLENSÉG (85% - NAGY KOCKÁZAT)

A politikai függetlenség indikátorai azt vizsgálják, léteznek-e jogi garanciák a médiumok, hírügynökségek és terjesztői hálózatok politikai befolyásolása, a felettük gyakorolt politikai ellenőrzés ellen, és ha igen, mennyire hatékonyak. A szerkesztői függetlenséget biztosító önszabályozás megléte és hatékonysága szintén ehhez a területhez tartozik. Ezen túlmenően a terület indikátorai fel kívánják mérni, milyen befolyást gyakorol az állam (és általánosabban: a politikai hatalom) a médiapiac működésére és a közszolgálati média függetlenségére.

A terület összes indikátora magas kockázatú besorolást kapott. A legmagasabb kockázatot a médiaszektor forrásainak és támogatásának állami szabályozása rejti.

A "Médiaorgánumok fölötti politikai ellenőrzés" indikátora nagy kockázatot jelzett (75%). A médiatörvény ugyan tartalmaz a lineáris médiaszolgáltatásra vonatkozó összeférhetetlenségi korlátozásokat, amelyek politikusokat és politikai pártokat korlátoznak az ilyen médiaszolgáltatásban. A politikusok és politikai pártok azonban megbízottak, strómanok és oligarchák révén közvetlen és közvetett befolyással bírnak a médiaszolgáltatásra.¹⁰ A valóságban tehát a média politikai ellenőrzése Magyarországon bevett gyakorlat. A politikai elit jellemzően tulajdonlással és gazdasági eszközökkel (adópolitika, hirdetési bevételek) gyakorol ellenőrzést a műsorszolgáltatás fölött. A jelenlegi, Fidesz vezette kormányzat a kereskedelmi televíziós és rádiós piacon domináns pozícióban van, elsősorban Fidesz-közeli üzletemberek és oligarchák közvetett tulajdonlása révén. Az elektronikus médiához hasonlóan a nyomtatott sajtó is nagyfokú politikai ellenőrzés alatt áll, gyakran tulajdonosi összeköttetések és hirdetési bevételek révén. A médiapiac egészéhez hasonlóan a nyomtatott sajtó piacát is a politikai pártok mentén kialakult nagyfokú polarizáció jellemzi. Az utóbbi években a nyomtatott sajtó piaca jelentős változáson ment keresztül a csökkenő bevételeknek, az összeolvadások és felvásárlások sorozatának, valamint a Fidesz-közeli cégek által indított új orgánumoknak köszönhetően. A nyomtatott sajtót sújtó bevételcsökkenés ellenére kormányközeli üzleti körök számos nyomtatott sajtóterméket vásároltak, illetve indítottak 2010 óta.

A "Szerkesztői függetlenség" indikátora magas kockázatúnak bizonyult 88%-os eredménnyel. A magyar médiapiacot nagyfokú polarizáció jellemzi a politikai pártkötődések mentén. Az országos, regionális és helyi televízió- és rádiócsatornák jellemzően vagy a jobb, vagy a baloldalhoz kötődnek és az adott oldal nézeteit tükrözik.

"A média és demokratikus választási folyamat" indikátor szintén nagy kockázatú besorolást kapott (75%). A médiatörvény előírja a közszolgálati műsorszolgáltatók számára a politikai nézetek tisztességes, kiegyensúlyozott és részrehajlás nélküli bemutatását a hír- és tájékoztató műsorokban.¹¹ A valóságban azonban a közszolgálati médiarendszer 2010-es átalakítása óta a közszolgálati média műsorainak tartalmát bizonyíthatóan kormánypárti elfogultság jellemzi. A médiaszabályozó testület (NMHH) műsorfigyelési adatai szerint a Fidesz képviselői és a kormányhivatalnokok jóval nagyobb arányban részesülnek a közszolgálati csatornák adásidőjéből, mint a többi párt képviselői és tisztségviselői. A 2011-2013-as adatok elemzése azt mutatja, hogy a két vizsgált közszolgálati csatorna (M1 és Duna) műsoraiban a kormányhoz, a Fideszhez és koalíciós partneréhez, a KDNP-hez tartozó politikusok kapták a beszédidő 81 százalékát, míg az MSZP-nek, LMP-nek és Jobbiknak együttesen 15 százalék jutott.¹²

¹⁰ "Capturing Them Slowly: Soft Censorship and State Capture in Hungarian Media," WAN-IFRA and CIMA, Center for International Media Assistance, and the Open Society Foundations, 2013; "Orban tightens grip on Hungary's media," Financial Times, Aug 2016.

¹¹ Mttv.83. § (1) https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

¹² Lásd az NMHH tartalomlevezését a vezető televíziókról, <http://nmhh.hu/tart/polstat?lang=en&year=2014>

“A médiaszektor forrásainak és támogatásának állami szabályozása” indikátor kapta a terület legmagasabb kockázatú besorolását (97%), leginkább az állami hirdetések elosztására vonatkozó átláthatóság és méltányos szabályok hiánya miatt. A magántulajdonban lévő médiumoknak juttatott közvetlen vagy közvetett állami támogatásokra vonatkozóan nincs szabályozás. Az állam azonban gyakorlatilag szubvencionálja a magántulajdonban lévő médiát a hirdetésekben keresztül. Az elmúlt években a kormány, az állami vállalatok, intézmények és minisztériumok jelentős hirdetőkké léptek elő Magyarországon. Az állami hirdetések elosztása politikai részrehajlásra alapul, és a kormányhoz, illetve a kormánypárthoz kötődő, velük szövetséges orgánumokat részesíti előnyben.¹³ 2010 és 2014 között az állami reklámköltés fő kedvezményezettje a “Simicska-médiabirodalom” volt, amelynek tulajdonosa az ország egyik legnagyobb oligarchája és Orbán Viktor miniszterelnök közeli barátja volt. A 2014. évi választásokat követően a kormány létrehozott egy új szervezetet, a Nemzeti Kommunikációs Hivatalt az állami reklámköltés elosztására. A Hivatal évi 25 milliárd forintos médiavásárlási kerettel rendelkezik.

Végezetül, “A közszolgálati média irányításának és finanszírozásának függetlensége” is magas kockázatú besorolást kapott (92%). A 2010. évi médiaszabályozás a magyar közmédia átfogó átszervezéséhez vezetett. Egyetlen szervezet, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) felügyeli az összes közszolgálati médiumot: a három országos televíziót, a **három rádiócsatornát**, valamint az országos hírszolgáltatót. Az MTVA-t az ország médiaszabályozó testülete, a Médiatanács irányítja, amelynek mind az öt tagját a kormányzó többség választotta.¹⁴

Az MTVA vezérigazgatója, vezérigazgató-helyettesei, valamint felügyelőbizottsági elnöke és a bizottság mind a négy tagja fölött a Médiatanács elnöke gyakorolja a teljes munkáltatói jogkört, ideértve a kinevezést és a munkabér és a juttatások megállapítását. Az Alap támogatáspolitikáját, üzleti tervét és éves beszámolóját a Médiatanács fogadja el. A Médiatanács dönti el, hogy az MTVA vagyonát hogyan lehet használni, működtetni, és hogy a közmédia orgánumai hogyan férhetnek hozzá. Az MTVA éves költségvetését a magyar parlament hagyja jóvá.

3.4 TÁRSADALMI BEFOGADÁS (46% - KÖZEPES KOCKÁZAT)

A Társadalmi befogadás indikátorai azt vizsgálják, hogy a társadalom különböző csoportjai milyen médiahozzáféréssel rendelkeznek. Az indikátorok mérik, hogy milyen szabályozói és szakpolitikai garanciái vannak a közösségi médiának, valamint a kisebbségek, a helyi és regionális közösségek, a nők és a fogyatékkal élők médiahozzáféréseinek. A különböző csoportok hozzáférése mellett a médiatudatossági kontextus is kiemelten fontos a médiapluralizmus állapotának szempontjából. A társadalmi befogadás területe tehát az ország médiatudatossági környezetét és a teljes lakosság digitális készségeit is vizsgálja.

“A kisebbségek médiahozzáférése” indikátor alacsony kockázatúnak bizonyult. A 2010. évi médiatörvény garantálja különböző csoportok közmédiához való hozzáférést, beleértve az etnikai, vallási, helyi és regionális közösségeket, valamint a fogyatékkal élőket. Az elmúlt években civil kezdeményezések indultak kisebbségi műsorok készítésére és kisebbségi újságírók képzésére. A közmédia heti Roma magazin című roma műsorát leszámítva azonban nem készül műsor, nem áll rendelkezésre televíziós csatorna az ország legnagyobb kisebbségének.

¹³ Lásd például: Szeidl, A, and Szucs, F. (2016) Media Capture through Favor Exchange <https://pdfs.semanticscholar.org/a942/2f02f6aa890261325948d05a190fa7ab4efa.pdf>; Állami reklámköltés 2008-2012. Mérték, 2014. http://mertek.eu/sites/default/files/reports/allami_reklamkoltes.pdf és <http://mertek.eu/2016/03/11/kereskedelmi-teve-allami-segitseggel/>

¹⁴ Lásd például: <http://mertek.hvg.hu/2015/08/14/a-mediaszabalyozas-leghatso-oldala/>

A "Helyi és regionális közösségek médiahozzáférése" indikátor közepes kockázatot jelzett. A közösségi médiumok pályázati rendszer útján juthatnak médiaplatformhoz a Médiatanács döntése alapján. A 2010. évi médiatörvény több műsorkészítési rendelkezést és kötelezettséget is előír a lineáris közösségi média számára.¹⁵ A rendelkezések alapján a közösségi médiaszolgáltatás „a) egy meghatározott társadalmi, nemzetiségi, kulturális vagy vallási közösség, csoport, vagy b) egy adott településen, régióban vagy vételkörzetben élők tájékoztatására, kulturális műsorszámok elérésére irányuló különleges igényét szolgálja ki, vagy c) műsoridejének túlnyomó részében a közszolgálati médiaszolgáltatás céljait szolgáló műsorszámok kerülnek közzétételre.”¹⁶

A "Fogyatékkal élők médiahozzáférést" vizsgáló indikátor közepes kockázatúnak bizonyult. A médiatörvény meghatározza, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatás szolgáltatóinak fokozatosan hozzáférhetővé kell tenniük műsoraikat a hallássérültek számára, és előírja, hogy évente egyre több műsort kell felirattal vagy jelnyelvi tolmácsolással is elérhetővé tenni. A közszolgálati és a két vezető kereskedelmi csatornának legalább napi tíz órányi műsorhoz kell feliratot vagy jelnyelvi tolmácsolást biztosítani 6 és 24 óra között. A közmédia és a két vezető kereskedelmi csatorna néhány műsort feliratozva sugároz.

A 2010-ben elfogadott új médiatörvények nyomán a közösségi médiaszektor alapvető változásokon ment keresztül, amelyek radikálisan csökkentették a magyar közösségi médiaszektor sokszínűségét. A közösségi rádiós frekvenciaosztás 2010 óta teljesen átpolitizált, mivel az NMHH pályáztatási gyakorlata általában kormánybarát, konzervatív és/vagy vallási műsorokat készítő orgánumokat részesít előnyben.

A "Nők médiahozzáférése" indikátor közepes kockázatot jelzett. A 2003. évi esélyegyenlőségi törvény biztosítja a nők alapvető munkavállalói jogait európai uniós irányelvek és keretek alapján. Ennek ellenére a nők egyenlő arányú képviselője a magyar médiában, csakúgy, mint a többi szektorban, régóta problémát jelent. Nincs nyilvánosan rendelkezésre álló adat a magánmédiában újságíróként vagy vezető pozícióban dolgozó nők számáról és arányáról. Az MTVA honlapja 16 vezetőt sorol fel, közülük hét nő.

A "Médiaműveltség" indikátora közepes kockázatú besorolást kapott. A témával jelenleg leginkább az új oktatáspolitikai részeként 2013-ban bevezetett nemzeti alaptanterv foglalkozik. A médiaműveltség hivatkozott célja, "hogy a tanulók a mediátizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét." Egy 2015-ös tanulmány szerint az oktatási rendszer egészének, és azon belül a médiaoktatásnak a centralizálására és egységesítésére tett erőfeszítések hátráltathatják a fenti célok elérését.¹⁷ Emellett az is problémát jelent, hogy bár a nemzeti alaptanterv foglalkozik a digitális írástudással, az iskolák szegényes számítógépes infrastruktúrája és a nemzeti alaptantervben bevezetett jelentős informatikaóraszám-csökkenés az alacsonyabb jövedelmű csoportokban a digitális szakadék szélesedésével fenyeget.

A 2010. évi médiatörvény előírja, hogy az NMHH-nak kezdeményező szerepet kell játszania a médiaműveltség fejlesztésében.¹⁸ A szabályozás kimondja, hogy „a közszolgálati médiaszolgáltató törekszik a tudatos médiahasználathoz szükséges ismeretek és képességek megszerzésének elősegítésére és fejlesztésére műsorszámainak segítségével, illetve a médiaszolgáltatáson kívüli egyéb tevékenységek által.”¹⁹ Az NMHH 2014-ben létrehozta a Búvósvölgy elnevezésű médiaértés-oktató központot. Az NMHH legalább egy jelentős nemzetközi konferenciát is szervezett a témában (Decoding messages - Bevált gyakorlatok az európai médiaértés-oktatásban), számos nemzetközi szakértő részvételével. Emellett a Médiatanács egy könyvekből és filmekből álló oktatóanyagot is kiadott a témában, melyet oktatási programokban és az iskolában is fel lehet használni. Az NMHH médiaműveltségi programjának hatásáról vagy eredményességéről nincs adat.

15 Mttv.66. §, https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

16 Mttv.66. §, https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

17 Anamaria Neag, "Media Literacy and the Hungarian National Core Curriculum – A Curate's Egg," Corvinus University, The National Association for Media Literacy Education's Journal of Media Literacy Education7(1), 35 - 45.

18 Mttv.132. § (k), https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

19 Mttv.82. § (2) (c), https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1000185.TV

4. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

A magyar médiakörnyezet nagy veszélyt jelent a médiapluralizmusra. Bár a véleménynyilvánítás szabadságát formális jogi mechanizmusok védik, a médiapluralizmus a kormány piac fölötti befolyásának köszönhetően gyengül. A kormány ezt elsősorban jogi/szabályozói változások és piaci nyomás révén érte el, valamint a médiumokra és az újságírókra gyakorolt közvetett vagy közvetlen kormányzati befolyásolással.

A magántulajdonú médiaszektor egyre inkább a kormányzathoz szorosan kötődő oligarchák uralják. A magyarországi jobboldali média 2016-ban átrendeződött és a kormányzati politikát aktívan támogató új tulajdonosokkal, valamint új orgánumokkal bővült. A 2010. évi médiatörvények hatályba lépését követően átalakították a közmédiát, amely nagymértékben elfogult a kormányzat irányába.²⁰ Jelenlegi állapotában a magyarországi közmédiá súlyosan csökkenti a médiapluralizmust és a közönség számára elérhető hírek sokféleségét.

Független médiaorgánumok ugyan léteznek, de ezek többnyire kis online orgánumok és oknyomozó újságírást végző civil szervezetek, amelyek közösségi finanszírozásból és külföldi támogatásból működnek. A külföldről támogatott médiumok egyre nagyobb kormányzati nyomásnak vannak kitéve, különösen a civil társadalom elleni támadások erősödésével.

5. AJÁNLÁSOK

1. Az inkluzivitás és az átláthatóság érdekében a magyar kormánynek nyilvános konzultációt kellene kezdeményeznie minden olyan esetben, amikor a médiapiachoz kapcsolódó vagy a média sokféleségére hatással bíró jogszabályt fogad el.
2. A kormánynek felül kellene vizsgálnia a médiaszabályozó testület kinevezési eljárását, azzal a céllal, hogy elősegítse az összes politikai párt arányos képviseletét, valamint a szakmai csoportok és civil szervezetek bevonását a médiaszabályozási folyamatba.
3. Annak érdekében, hogy a közmédia ellássa közszolgálati feladatát, a kormánynek a közmédia intézményeit decentralizáló jogszabályt kellene bevezetnie.
4. A média tulajdonviszonyainak átláthatóságát javítandó a kormánynek létre kellene hoznia egy nyilvános adatbázist a valódi tulajdonosokról, és jogi eszközökkel előírni a cégek regisztrálását, valamint azt, hogy a cégek hozzanak nyilvánosságra minden, a tulajdonviszonyhoz köthető adatot.
5. Az állami reklámköltés átláthatóságát javítandó a kormánynek nyilvánosan elérhetővé kellene tennie minden arra vonatkozó adatot, hogy a médiumokhoz hogyan kerül közpénz.
6. Annak érdekében, hogy az állami reklámköltés tisztességes és átlátható legyen, és a kormány által aránytalanul szétosztott állami pénzek piactorzító hatása csökkenjen, a kormánynek olyan eljárást kellene bevezetnie, amely elősegítené az állami reklámköltés méltányos elosztását a médiumok között az állami reklámköltésre vonatkozó, meghatározott elvek és feltételek alapján.

1. MELLÉKLET: A MAGYARORSZÁGI KUTATÓCSOPORT

Utónév	Családnév	Beosztás	Intézet	Az MPM2016 országjelentés vezetője
Amy	Brouillette	kutató	CMDS	X
Attila	Bátorfy	kutató	CMDS	
Éva	Bognár	kutató	CMDS	
Marius	Dragomir	kutató	CMDS	
Dumitrita	Holdis	kutató	CMDS	

2. MELLÉKLET: SZAKÉRTŐI CSOPORT

Utónév	Családnév	Beosztás	Intézet
Tamás	Tófalvy	kiadói szervezet képviselője	Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete
Péter	Bajomi-Lázár	egyetemi előadó/NGO kutató a médiához kötődő társadalmi /politikai/kulturális ügyek területén	Budapesti Gazdasági Egyetem
Mihály	Gálík	egyetemi előadó/NGO kutató a médiatörvény és/vagy a gazdaság területén	Corvinus Egyetem
Gábor	Polyák	egyetemi előadó/NGO kutató a médiához kötődő társadalmi /politikai/kulturális ügyekben	Pécsi Egyetem, Mérték Médiaelemző Műhely
Ferenc	Hammer	egyetemi előadó/NGO kutató a médiatörvény és/vagy a gazdaság területén	Eötvös Loránd Tudományegyetem
András	Koltay	a Médiatanács tagja	Médiatanács (NMHH)

<http://monitor.cmpf.eui.eu>

ISBN:978-92-9084-523-2

doi:10.2870/8196

